

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون نظارت بر تطبیق ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشني احکام مندرج ماده هفتم، جزء (3) ماده هفتاد و پنجم و ماده یکصد و چهل دوم قانون اساسي افغانستان و رعايت میثاق ملل متحد علیه فساد اداری به منظور تنظیم امور مربوط به نظارت بر تطبیق ستراتیژي مبارزه علیه فساد اداری وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- 1 - اتخاذ تدابیر جهت نظارت بر تطبیق ستراتیژي و طرز العمل اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری در تمام ادارات، غرض جلوگیری و مبارزه موثر علیه فساد اداری.
- 2 - مراقبت از اجراءات ادارات در مورد قضایای فساد اداری.
- 3 - ارزیابی از تطبیق تدابیر اتخاذ شده در امر اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری.
- 4 - تأمین شفافیت در اجراءات ادارات جهت حصول اطمینان از حساب دهی.
- 5 - ایجاد اداره و مدیریت سالم امور عام المنفعه بر مبنای صداقت و وظیفوی و مسؤولیت حساب دهی.
- 6 - حراست از ملکیت های عامه و اشخاص.
- 7 - تحکیم و تعمیم حاکمیت قانون.

فساد اداری

ماده سوم:

ارتکاب اعمال ذیل توسط مؤظفین ادارات دولتي یا منسوبین سایر مراجع مندرج ماده هفتم این قانون فساد اداری شمرده می شود:

- 1 - رشوت.
- 2 - اختلاس.
- 3 - سرقت اسناد .
- 4 - اتلاف غیر مجاز اوراق و اسناد رسمی.
- 5 - تجاوز از حدود صلاحیت قانونی.
- 6 - سوء استفاده موقوف و وظیفوی.
- 7 - ممانعت در روند یا اخلال تطبیق عدالت.
- 8 - استفاده از امکانات دولتی و اوقات رسمی در امور شخصی.
- 9 - امتناع و استنکاف از وظیفه بدون عذر قانونی
- 10 - کتمان حقیقت.
- 11 - افزایش غیر قانونی داری.
- 12 - تزویر اسناد.
- 13 - انتحال وظیفه (و انمود صلاحیت یا اجرا یا امتناع اموری که شخص به آن مؤظف نباشد
- 14 - اخذ هر نوع تحفه به منظور اجرا یا امتناع از کار در امور مربوط.
- 15 - تعلل در اجرای وظیفه محوله.
- 16 - عدم رعایت قواعد سلوکی اداره مربوط.
- 17 - دخیل ساختن ملاحظات قومی، منطقی، مذهبی، حزبی، جنسیتی و شخصی در اجرای امور محوله.
- 18 - اجرا و یا امتناع سایر اعمال مندرج ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری.

اداره مسؤول

ماده چهارم:

اداره عالی نظارت بر تطبیق ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری به حیث عالی ترین اداره هماهنگ کننده و نظارت کننده تطبیق ستراتیژی طرز العمل اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری در سطح کشور بوده، در اجراآت خود مستقل و نزد رئیس جمهور مسؤول می باشد.

نام اختصاري

ماده پنجم:

اداره عالی نظارت بر تطبيق ستراتيژي مبارزه عليه فساد اداري در اين قانون به نام اداره عالی نظارت بر تطبيق ستراتيژي یاد می گردد.

استقلالیت

ماده ششم:

هیچ شخصي و مقامي مانع اجراءات اداره عالی نظارت، جهت نظارت از تطبيق ستراتيژي مبارزه علیه فساد اداري در ادارات نمی شود.

ساحه تطبيق

ماده هفتم:

احکام این قانون با رعایت طرز العمل های خاص بالاي ادارات و اشخاص ذیل قابل تطبيق می باشد:

1. ادارات دولتي و عهده های انتخابي.
2. کمیسیون های مستقل.
3. بانک های طرف معامله با دولت.
4. مؤسسات غير دولتي (N.G.Os) ، مؤسسات بين المللي و تشبثات خصوصي طرف معامله مالي با دولت در چارچوب میثاق ملل متحد علیه فساد اداري و سایر معاهدات بين المللي.

فصل دوم

تشکیل و وظایف صلاحیت اداره عالی نظارت

تشکیل:

ماده هشتم:

1. اداره عالی نظارت واحد بودجوي مستقل بوده، متشکل از رئیس، معاون یا معاونان، رؤسای مرکزی و حوزوي و اعضاي مسلکي و اداري مي باشد.
2. رئیس اداره عالی نظارت از طرف رئیس جمهور تعیین مي گردد. استخدام سایر کارکنان آن طبق احکام قانون صورت مي گیرد.
3. اداره عالی نظارت بودجه خویش را ترتیب نموده و غرض طی مراحل از راه بودجه ملی به شوراي وزیران ارائه مي نماید. اداره عالی نظارت بودجه خویش را طور مستقلانه مطابق قوانین مربوط تطبیق مي نماید.
4. جزئیات تشکیل طبق احکام قانوني طی مراحل مي گردد.

وظایف

ماده نهم:

اداره عالی نظارت دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

1. نظارت بر تطبیق ستراتیژی و طرز العمل اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری.
2. پیشنهاد در مورد تجدید نظر بر ستراتیژی مندرج جزء (1) این ماده به رئیس جمهور.
3. طرح پلان و پروگرام جهت نظارت بر تطبیق ستراتیژی اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری و ارائه آن غرض اخذ منظوري به مقام ریاست جمهوری.
4. انجام مطالعات لازم جهت دریافت شیوه های مؤثر و مناسب به مقصد نظارت بر تطبیق ستراتیژی اصلاح اداره و مبارزه علیه فساد اداری.

5. اتخاذ تدابیر لازم و مؤثر جهت از بین بردن علل و اسبابی که موجب ایجاد فساد اداری می‌گردد.
6. سفارش به اداره مربوطه در مورد شیوه‌های استفاده معقول از امکانات مادی و تخنیکی در امر جلوگیری از فساد اداری.
7. نظارت از اجراءات ادارات در مورد تطبیق ستراتیژی مبارزه علیه فساد اداری.
8. ارائه یادداشت مبنی بر اصلاح اداره و جلوگیری از فساد اداری به اداره مربوط.
9. ارزیابی چگونگی شفافیت، شایستگی، لیاقت و عدالت در مراحل استخدام.
10. -حصول اطمینان از تطبیق و رعایت قوانین، فرامین و سایر اسناد تقنینی در رابطه به مبارزه علیه فساد اداری.
11. -ارائه پیشنهاد به رئیس جمهور در باره متوقف ساختن امور تدارکاتی و فروش یا اجاره اموال یا املاک دولتی که عدم شفافیت و مؤثریت آن‌ها در حین نظارت تثبیت می‌گردد.
12. ارزیابی مجدد اسناد بررسی شده در صورت موجودیت دلایل مؤجه.
13. مطالبه اسناد و معلومات مورد نظر از ادارات و اشخاص مندرج ماده هفتم این قانون.
14. -ارزیابی چگونگی ساده سازی طرزالعمل‌های اجراءات ادارات مندرج ماده هفتم این قانون.
15. رسیدگی به شکایات‌های ناشی از فساد اداری از طریق مراجع مربوط.
16. برقراری و توسعه مناسبات توأمیت‌ها با ادارات مماثل دولت متحابه و مؤسسات بین المللی و تشریک مساعی در زمینه.
17. تدویر کورس‌ها، سیمینارها، ورکشاپ‌ها و کنفرانس‌ها غرض ارتقای ظرفیت و مؤثریت کاری کارکنان در امر مبارزه علیه فساد اداری در مرکز و ولایات.
18. نشر فعالیت‌های سالانه اداره عالی نظارت جهت آگاهی عامه.
19. ارائه گزارش منظم در مورد اجراءات و دست‌آورد‌های اداره عالی نظارت به مقام ریاست جمهوری.
20. سایر وظایفی که از جانب رئیس جمهور محول می‌گردد.

فصل سوم

توأمیت با ادارات

توأمیت با اداره تفتیش و کنترول

ماده دهم:

اداره عالی نظارت، فعالیت های مالی و حسابی مشکوک ادارات و اشخاص مندرج ماده هفتم این قانون را جهت بازرسی به اداره عمومی تفتیش و کنترول محول می نماید. اداره عمومی تفتیش و کنترول مکلف است موضوع را بازرسی نموده و نتیجه را به اداره عالی نظارت گزارش دهد.

همکاری ادارات

ماده یازدهم:

ادارات مکلف اند در تحقق اهداف مندرج این قانون با اداره عالی نظارت در موارد ذیل همکاری نمایند:

1. فراهم آوری تسهیلات لازم برای مؤظفین اداره عالی نظارت حین بررسی موضوعات مورد نظر.
2. ارائه اسناد، معلومات و توضیحات لازم به مؤظفین اداره عالی نظارت عندالمطابه.
3. توظيف کارکنان متخصص مسلکی عندالمطالبه جهت همکاری با مؤظفین اداره عالی نظارت حین بررسی.
4. ارائه گزارش در مورد تحقق نتایج بررسی های قبلی.

ثبت و نشر دارایی

ماده دوازدهم:

1. اداره عالی نظارت دارایی مقامات مندرج ماده یکصد و پنجاه و چهارم قانون اساسی افغانستان را ثبت، رسیده گی و عنداللزوم نشر می نماید.

2. اداره عالی نظارت مکلف است داری اعضای شورای ملی، شورا های ولایتی و ولسوالی ها، معینان وزارت ها، روسای ادارات و کمیسیون های مستقل، سفرا، والی ها و شاروال ها و معاونان آنها، قضات، خرنوالان، افسران وزارت های دفاع ملی و امور داخله، ولسوالان، مامورین رتبه دوم و بالاتر از آن کارکنان بخش های امور مالی، حسابی و تدارکاتی را قبل از اشغال وظیفه و همه ساله ثبت، رسیده گی و عنداللزوم نشر نماید.

فصل چهارم

احکام متفرقه

انفصال مؤقت و تعقیب عدلی

ماده سیزدهم:

1. هر گاه در نتیجه بررسی، مؤظف خدمات عامه در ارتباط با فساد اداری مظنون واقع شود، غرض تعقیب عدلی به خرنوالی معرفی می گردد.
2. هر گاه قاضی در ارتباط با فساد اداری مظنون واقع شود یا از اجرای اموری که مکلف به انجام آن است، تخلف ورزد، اداره عالی نظارت موضوع را به ستره محکمه احاله می نماید.

مصونیت اطلاع دهنده و شاهد

ماده چهاردهم:

1. اشخاصی که در کشف قضایای فساد اداری با حسن نیت به حیث اطلاع دهنده یا در جریان تحقیق و محاکمه به حیث شاهد همکاری یا اسناد و مدارک مؤجه را ارایه نموده باشند، از هر نوع فشار و تهدید و رفتار غیر موجه مصون بوده، حسب احوال برای اطلاع دهنده مکافات اعطاً می گردد.

2. افشای هویت اطلاع دهنده، شاهد، اهل خبره و ارائه کننده اسناد و مدارک بدون رضایت آن‌ها ممنوع می‌باشد.

محرومیت از حقوق

ماده پانزدهم:

1. مجازات تعلیقی در مورد مرتکبین جرایم فساد اداری ممنوع می‌باشد.
2. اشخاصی که به اتهام جرایم فساد اداری به حبس بیشتر از سه سال الی ده سال محکوم می‌گردند، از تاریخ ختم مجازات برای مدت دو سال به حیث کارکن در ادارات دولتی یا کاندید عهده‌های انتخاباتی پذیرفته نمی‌شود.
3. اشخاصی مندرج فقره (2) این ماده از مزایای فرامین عفو و تخفیف مجازات رئیس جمهور مستفید شده نمی‌توانند.

شرایط پذیرش

ماده شانزدهم:

اشخاصی به حیث رییس، معاون، رؤسای مرکزی و حوزوی و اعضای مسلکی اداره عالی نظارت پذیرفته شده می‌توانند که علاوه بر داشتن شرایط مندرج قانون کارکنان خدمات ملکی

واجد شرایط ذیل نیز می‌باشند:

1. داشتن تحصیلات عالی لسانس یا بالاتر از آن.
2. عدم محکومیت به جرایم جنحه یا جنایت.
3. عدم عضویت در احزاب سیاسی در دوره تصدی و وظیفه.

فراهم آوری زمینه آموزش تخصصی

ماده هفدهم:

اداره عالی نظارت به منظور مبارزه مؤثر و فعال، زمینه آموزش تخصصی کارکنان خود و سایر ادارات ذیربط، خارنوالان و قضاتی را که در کشف و رسیدگی قضایای فساد اداری ذیدخل می باشند، فراهم می نماید.

ارایه گزارش

ماده هجدهم:

ادارات کنترل و تفتیش، پولیس، خارنوالی و محکمه از اجراءات خود در مورد قضایای فساد اداری به اداره عالی نظارت گزارش می دهند.

ایجاد خارنوالی و دیوان

ماده نوزدهم:

1. اداره لوی خارنوالی به منظور تحقیق جرایم فساد اداری و اقامه دعوی علیه مرتکبین آن، خارنوالی مبارزه علیه جرایم فساد اداری را در مرکز و ولایات طبق احکام قانون ایجاد می نماید.
2. ستره محکمه به منظور رسیدگی قضایای جرایم فساد اداری، دیوان های جرایم فساد اداری را طبق احکام قانون در مرکز و ولایات ایجاد می نماید.

فصل پنجم

احکام نهائی

عدم اخلاص صلاحیت

ماده بیستم:

احکام این قانون صلاحیت های قانونی خائنوالی و محکمه را اخلاص نمی نماید.

وضع لوایح و طرز العمل ها

ماده بیست و یکم:

اداره عالی نظارت به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررده ها را پیشنهاد و لوایح و طرز العمل ها را وضع و تصویب می نماید.

انفاذ

ماده بیست و دوم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر می گردد و با انفاذ آن قانون مبارزه علیه ارتشأ و فساد اداری منتشره جریده رسمی شماره (838)، مؤرخ 20/7/1383 ملغی شمرده می شود.

تاریخ نشر در جریده رسمی: 1387 /5 /8

ترتیب و دیزاین: آمریت تکنالوژی معلوماتی
اداره عالی مبارزه علیه فساد اداری